

Jeszenszky Zsolt: Kinek jár a Nobel?

2025 október 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Hát, az amerikai elnöknek nem, azt látjuk.

De ha neki nem jár Nobel-díj, korábban érthetetlen módon mások miért kaptak? Mondjuk, legyünk ?szinték, nem is nagyon volt realitása hogy Trump kapja. Hogy az a globalista, full balos társaság, akik Jasszer Arafatnak, egy de

facto terrorszervezet vezet?jének adtak Nobel-békedíjat, csak mert egy kis id?re abbahagyta izraeliek felrobbantását, vagy repül?gépek eltérítését… akik Barack Obamának adtak Nobel-békedíjat…miért is? Szóval ezek nyilván nem fogják a fasiszta narancsembert azzal legitimálni, hogy elismerik a béketeremt? tevékenységét.

Nobel-díj, vagy amit akartok

De hogy ne csak szarkasztikus megjegyzéseket tegyek a Nobel-bizottságra, a Békedíj meglep? módon egész jó helyre ment. Pedig komoly félelmeim voltak. Volt néhány teljesen jó jelölt (nem sok), legalább a felük a kötelez? narratívákhoz volt köthet? (Palesztina, Ukrajna, Kína, n?k jogai, stb.), és volt köztük néhány rettenetes is. Esküszöm, attól féltem, hogy Francesca Albanese ENSZ-különmegbízott kapja, aki olyan szinten tolja a HAMASZ szekerét, hogy nemhogy terrorista-támogatónak, hanem egész nyugodtan terroristának lehetne nevezni.

A gy?ztes, María Corina Machado viszont valóban megérdemli. Bár ha sz?rszálhasogatóak akarunk lenni (vagy ragaszkodni a díj nevének következetes értelmezéséhez), akkor semmilyen béketeremt? tevékenységet nem végzett. Viszont bátran és keményen küzd a Venezuelát most már évtizedek óta uraló, korábban Chavez, most Maduro által vezetett narkós gengszterbandával szemben. Venezuela egy fantasztikus adottságokkal rendelkez?, gyönyör?, jobb sorsra érdemes ország. Ha a nemzetközi közösség egy kicsit is segíteni tud azzal, hogy az els? számú ellenzéki politikust Nobel-békedíjjal jutalmazza, akkor hajrá!

És mennyire jó már az is, hogy Machado a díjat Trump-nak dedikálta, elismerve az ? béketeremt? tevékenységét! Persze, nehéz nem rájönni, hogy ebben azért volt egyfajta “kering?re hívás” is. Trump szerette volna megkapni a díjat, és ugyan nem sikerült, de a hiúságának nyilván kedves, ahogy a gy?ztes dicsérte ?t… még az is lehet, hogy cserébe odaküldi az amerikai hadsereget, hogy most már ne csak egy-két drogszállító motorcsónakot robbantsanak fel, hanem Maduro palotáját is…

De miért beszéltem ennyit a Békedíjról?? Meg valami venezuelai csajról? (Amúgy a “csaj” 58, csak elég jó karban van.) Hiszen itthon nyilván mindenkit az irodalmi Nobel-díj érdekel. Amit 23 év elteltével ismét magyar író kapott. Kertész Imre után Krasznahorkai László is átvehette a rangos elismerést. Kertész Imre m?ve – minden tiszteletünk mellett – nem volt Nobel-díj szint?. Félreértés ne essék, a “Sorstalanság” egy jó, színvonalas regény. És egy fontos témát dolgoz fel – még akkor is, ha 2002-ben ez még egy “kötelez?” slágertéma volt. (Legyünk nyugodtak: ma már esélye sem lenne Nobel-díjra egy holokauszt-regénynek.) Kertész Imre a díjat valószín?leg a német fordításnak köszönhette, ami állítólag fantasztikusan jó lett. Persze, nyilván kellett hozzá egy értékes alapanyag. Még egyszer: szó nincs róla, hogy Kertész Imre ne érdemelte volna meg a Nobel-díjat. És bár korábban mondott olyanokat, hogy Németországban jobban otthon érzi magát, mint Magyarországon, legkés?bb de már jóval a migrációs válság berobbanása el?tt látta Nyugat-Európa (és benne Németország) önsorsrontását, és revideálta korábbi vélekedéseit. A díjat követ? években mutatott tisztességes, józan viselkedése, reálpolitikai tisztánlátása, magyarságának újrafelfedezése miatt pedig abszolút tiszteljük ?t.

Na, és akkor itt van ez a Krasznahorkai nev? izé… Jaj, hogy merészeltem így nevezni, már hallom is, ahogy pufognak, h?börögnek a bolsik, hiperventillálnak és moralizálnak, távozásomat követelik a közéletb?l, stb., stb., yada, yada, kurvauncsi. Krasznahorkai valószín?leg tényleg jó író – de annyira embert próbálóak a m?vei, hogy nagyon “jó olvasónak” is kell lenni hozzájuk. A “Sátántangó” és “Az ellenállás melankóliája” vitathatatlan klasszikusok – még ha szélesebb körben fogyaszthatóvá igazából csak Tarr Béla film-adaptációi tették ?ket. Az a posztmodern, apokaliptikus, simán nihilistába átmen? világkép, ami végig átszövi Krasznahorkai m?veit, nyilvánvalóan egy ún. “acquired taste”, egy “szerzett ízlésvilág”. Vagyis: meg kell tanulni megszeretni. Mint a kávét, az alkoholt, a cigarettát. A kisgyerek ezeket még ösztönösen kiköpi- kiköhögi. Ezekhez hozzá lell szokni, “beléjük kell n?ni”. Valószín?leg kevesen vagyunk, akik belen?ttünk Krasznahorkaiba. Kérdés, hogy bele kell-e n?ni a nihilbe. Vagy az ember enélkül is teljes érték? életet élhet.

Szóval Krasznahorkai nem könny? eset. De fogadjuk el azoktól, akik már belen?ttek, hogy igen, tényleg jó író. Vót valamikó – ahogy Szalacsi Sándor fogalmazná. Akkor, amikor az el?bb említett klasszikusokat írta. De a Nobel-díjat nem ezek miatt kapta. Hiszen 1985-ös és 1989-es regényekr?l beszélünk! Az irodalmi Nobel-díjhoz ma már nem az kell, hogy valaki egy nagyon jó regényt írjon. 20 évvel ezel?tt még be lehetett csúszni pusztán emiatt. Ma már egy író m?vel, és f?leg az író személye, megnyilvánulásai meg kell feleljenek bizonyos kritériumoknak. És

ezek a kritériumok nem irodalmiak.

Krasznahorkai László azért kaphatta meg a Nobel-díjat, mert teljesítette a checklist-et. A megfelel? eredménnyel átment a sz?r?n. És ez a checklist, ez a sz?r? úgy m?ködik, hogy az illet?nek bizonyos ügyekben egy bizonyos álláspontot kell képviselnie, és annak hangot is kell adnia. Ezek az ügyek pedig a következ?k:
Narancsember (Trump) rÓsz.
Orbán rÓsz.
Izrael rÓsz.
HAMASZ nem rÓsz.
A terroristák csak áldozatok.
Fehér ember rÓsz.
Mindenki más áldozat.
Az idegen szép, a bevándorlás JÓ!
Putyin rÓsz. De Marx és Lenin JÓ!
Zelenszkij JÓ!
Slava Ukraini!
A férfiak is szülhetnek.
Felforr a boJgó, mind meghalunk.
Kereszténység rÓsz.
Iszlám JÓ!
Lehet, hogy van még pár, amir?l nem is tudunk, de a Bizottság k?keményen számonkéri. Ahhoz, hogy valaki megkaphassa a díjat, egy bizonyos pontszámot el kell érni. A végs? pontszámhoz való út többféleképpen is bejárható. A fenti témákkal kapcsolatos nyilatkozatok mind-mind pontokat érnek. A nyilatkozat súlya, intenzitása, elhangzásának helye, az elért tömeg mérete mind-mind számítanak. Senki sem tudja, pontosan mik a szempontok és az arányok; kicsit olyan, mint a Facebook-algoritmus, meg a közösségi irányelvek

Ha valaki több ügyben (vagy akár mindegyikben) kell?en felmondja a liberális-globalista narratívát, az sok pontot szerez. Vagy elég lehet az is, ha valaki sokat és hangosan szidja Trump-ot, Putyint vagy Orbánt (Krasznahorkai nyilvánvalóan itt gy?jtötte a legtöbb pontot), de a többi kérdésben ritkán nyilvánul meg. Nagyon fontos viszont, hogy a kánonnal szembemenni sohasem szabad! Akármennyi Trump-ellenes, ukrán-barát, LMBTQ-rajongó nyilatkozatot is tesz valaki, egy esetleges Izrael melleti kiállás, vagy a klímaapokalipszis kétsége vonása azonnal lenulláza az esélyeit, kizárást jelent a versenyb?l. Krasznahorkai nem hibázott.

Igen, tudom, az X-re kiírt, már a díj miatti gratulációra válaszoló, Orbánt kritizáló posztja – állítólag – kamu. Én kétlem, hogy így lenne, hanem inkább rájött (vagy valaki szólt neki), hogy nem volt túl elegáns (Orbán gratulációja annál, inkább), ezért – a hitelesség látszatát keltve, mintha fönt sem lenne az X-en – inkább az egész account-ot törölte; de err?l nyilván sohasem fogjuk megtudni az igazságot, lehet szépen alusisakozni. Megérdemli-e tehát Krasznahorkai László, teljes írói életm?ve alapján a Nobel-díjat? Talán igen. Még az is lehet. De nem ezért kapta. Az csak a szükséges feltétel, mint a matematikában. ? viszont az elégséges feltételt is teljesítette.

Jeszenszky Zsolt - www.pestisracok.hu

Ajánló